

ІСТОРИЧНІ ТА ЮРИДИЧНІ НАУКИ

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ДОГОВОРИ ЯК ДЖЕРЕЛО НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОЛОГІЧНО ПРАВА УКРАЇНИ

(Вареник Вадим, студент гуманітарно-економічного факультету, 2ПР групи, наук.
керівник Петягіна І.Б., старший викладач, кафедра правознавства БДПУ Україна
м. Бердянськ)

Актуальність дослідження. Екологічне право є актуальною галуззю права, адже регулює питання забезпечення екологічної безпеки і раціонального використання природних ресурсів, посідає провідне місце як перспективна галузь в цивілізованих країнах. За останні п'ять років українське суспільство почало частіше апелювати до забезпечення екологічних прав та дотримання існуючих норм в цій сфері. Невід'ємною складовою цих норм є міжнародні договори. Частина 2 статті 19 Закону України "Про міжнародні договори" встановлює, що у разі виникнення конфлікту між ратифікованим міжнародним договором та національним правовим актом, перший має вищу юридичну силу. Український законодавець інтегрує міжнародно-правові норми в сферу національного екологічного права, тим самим, підвищуючи стандарти життєдіяльності громадян.

Ступінь досліджуваності проблеми. Вивченням цієї теми займалися Кравченко С.М., Пилипенко П.Д., Гвоздик П.О., Шамшученко Ю.С та інші.

Мета дослідження. Дослідити міжнародні екологічні конвенції, котрі були ратифіковані українським законодавцем, оцінити вплив міжнародних актів на українське законодавство.

Методи дослідження. У роботі були використані такі методи дослідження: компаративний, аналогія, аналіз та інші.

Сутність дослідження. З усіх галузей права України, екологічне право має найбільшу кількість кодифікованих актів. Відповідно до статті 9 Конституції України, паралельно з національними правовими актами, кодифікувались міжнародні договори, кількість яких сягає 42. Найголовніші конвенції, підписантом яких була українська сторона є: Бернська конвенція ("Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі"), Рамсарська Конвенція про захист та збереження водно-болотних угідь, Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі, Європейська ландшафтна Конвенція та інші міжнародно-правові акти.

Бернська конвенція ратифікована Верховною Радою України з травня 1999 року. Мета конвенції полягає в збереженні дикої флори та фауни та їхніх природних місцеперебувань. Виконавчим органом Бернської конвенції є її Постійний комітет, до складу якого входять офіційні представники всіх сторін. На щорічних засіданнях комітету обговорюються напрямки, програми, проекти та плани дій, спрямованих на збереження та відновлення європейського різноманіття, схвалюються відповідні рекомендації та резолюції, а також вносяться поправки до додатків конвенції[1].

Членство в Рамсарській конвенції Україна поновила 29 жовтня 1996 року. Конвенція спрямована на збереження та розумне використання водно-болотних угідь як місце існування водоплавних птахів. Виконавчими органами Рамсарської конвенції є Керівний комітет, Секретаріат конвенції, Науково-технічна комісія та Міжнародні організації-партнери.

Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі ратифікована 24.12.2007 року. Вона спрямована на забезпечення охорони здоров'я людей та довкілля від шкідливого впливу низки небезпечних високотоксичних хімічних речовин. Виконавчим органом є Секретаріат.

Європейська ландшафтна конвенція набрала чинності в Україні 01.07.2006 року. Ціллю конвенції є сприяння охороні, регулюванню та плануванню ландшафтів, а також організація європейської співпраці з питань ландшафту. Виконавчі органом є Комітет Міністрів.

Отже, Україна є активною учасницею міжнародних конвенцій, але екологічний моніторинг показує, що не всі обов'язки та вимоги цих конвенцій виконуються. Цьому сприяє абстрактність понять, прописаних в положеннях угод. Кожний міжнародний договір має виконавчі органи або інші органи, що ведуть загальний нагляд за виконанням його норм, але реальний контроль та дієві санкції, нажаль, відсутні. Конвенції мають свої особливості, наприклад, Рамсарська конвенція передбачає співпрацю з європейськими громадськими організаціями, які провадять свою діяльність в сфері екології. Відповідно і забезпечення виконання екологічних прав та обов'язків покладається на національні правоохоронні інституції.

Література

1. Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн ; під заг. ред. проф. С. М. Кравченко. – Львів : Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.